

IZVADAK IZ ZAPISNIKA
sa 16. redovite sjednice Općinskog vijeća Čitluk

Sjednica Općinskog vijeća Čitluk (u daljnjem tekstu: Vijeće) je održana dana 30.03.2026. godine u Hotelu Brotnjo u Čitluku sa početkom u 11⁰⁰ sati. Sjednicu je otvorio i istom predsjedavao Ivica Jerkić, Predsjednik Vijeća.

Gospodin Jerkić je pozdravio sve nazočne vijećnike, Tajnicu Vijeća Antonelu Odak, Općinskog načelnika Marina Radišića i njegove suradnike, Javnu pravobraniteljicu općine Čitluk gospođicu Mladenku Stojić, predstavnicu Žalbenog vijeća Općinskog vijeća Čitluk gospođu Martinu Primorac, gospodina Željka Planinića te sve nazočne.

Predsjednik Vijeća je nazočne informirao o pripremama za sjednicu Vijeća te o održanim sjednicama Odbora za prostorno uređenje i zaštitu okoliša, Odbora za Proračun, financije i gospodarstvo, Odbora za Statut, Poslovnik i propise i Kolegija Općinskog vijeća.

Predsjednik Vijeća: U međuvremenu ste putem e-maila informirani da je općinski Načelnik u svojstvu ovlaštenog predlagatelja povukao dvije točke dnevnog reda i to točku 6. Prijedlog Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o komunalnoj naknadi i točku 7. Prijedlog Odluke o vrijednosti boda za naplatu komunalne naknade. Nadalje na Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o regulaciji prometa na području naseljenih mjesta Međugorja i Bijakovića zaprimljen je amandman od strane vijećnika Frenka Ostojića, a o postupanju po kojem ćemo detaljnom prilikom otvaranja rasprave glede te točke.

Tajnica Vijeća Antonela Odak je uradila prozivku vijećnika. Kašnjenje na sjednicu najavio je vijećnik Danijel Čavar. Prozivci nije nazočio vijećnik Miro Pehar (obavijestio Predsjednika i Tajnicu vijeća o nedolasku na sjednicu i o razlozima spriječenosti). Konstatirano je kako sjednici nazoči 23 od ukupno 25 vijećnika. Vijećnik Danijel Čavar priključuje se sjednici Općinskog vijeća.

Predsjednik vijeća informira da je nakon upućivanja radnih materijala naknadno od strane Općinskog načelnika zaprimljen zahtjev za dopunu dnevnog reda na način da se u isti uvrsti točka pod nazivom: Prijedlog Zaključka o davanju suglasnosti na Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu jedinstvenog općinskog tijela uprave i stručnih službi općine Čitluk kojeg je donio općinski Načelnik pod brojem 02-04-1239/26 od 23.03.2026. godine kao i točka: Prijedlog odluke o odobravanju kreditnog zaduženja te poziva predlagatelja na oblažloženje istoga.

Marin Radišić vezano za Odluku o odobravanju kreditnog zaduženja ističe da je ista već razmatrana na prethodnoj sjednici. Navodi da je razlog za predlaganje nove izmjena ukupnog iznosa kreditnog zaduženja koji je na prethodnoj odluci iznosio 3.900.000 KM, a da nakon revizije projektne dokumentacije od strane projektanta iznosi 4.230.000 KM, dok ostali uvjeti ostaju nepromijenjeni, uključujući rok otplate, grace razdoblje, kamatnu stopu, jednokratnu proviziju, proviziju za nepovučeni iznos kredita, kao i dospijeće i datume plaćanja glavnice i kamata. Vezano za Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu isti se predlaže iz razloga što predsjednik sindikalne organizacije u Općini nije bio prisutan zbog korištenja godišnjeg odmora, te nije dao suglasnost do održavanja Kolegija. Suglasnost je dostavljena naknadno nakon što su materijali već bili upućeni, zbog čega se predlaže dopuna pravilnika na koji je sindikalna organizacija u međuvremenu dala svoju suglasnost.

Otvorena je rasprava. Nije bilo prijava za raspravu te je ista zaključena. *Prijedlog za dopunu dnevnog je dat na glasovanje te je usvojen jednoglasno.*

Predsjednik Vijeća je predložio dnevni red naveden u sazivu današnje sjednice. Rasprava je otvorena.

Nije bilo prijavljenih za raspravu te je ista zaključena. *Predloženi dnevni red dat je na glasovanje te je usvojen jednoglasno.*

Ad.1. Usvajanje Izvatka iz Zapisnika sa 15. sjednice Općinskog vijeća Čitluk;

Vijećnica Božana Bevanda izašla je sa sjednice.

Frenk Ostojić je istaknuo primjedbu na zapisnik vezano za njegovo vijećničko pitanje upućeno Načelniku, koje se odnosilo na situaciju otplate po ugovoru s Agropodom za lokaciju Gljivare u Međugorju. Naveo je kako je u zapisniku pogrešno interpretiran odgovor gdje stoji da je vrijednost predmetnog prostora oko 200.000 KM, dok je zapravo rečeno da preostali dug iznosi oko 200.000 KM, a ne da je to ukupna vrijednost prostora.

Zapisnik je usvojen jednoglasno sa predloženim izmjenama.

Zaključena je prva točka dnevnog reda.

Ad. 2. Pitanje vijećnika;

Otvorena je rasprava.

Frenk Ostojić je postavio pitanje Načelniku vezano za parking za autobuse na lokaciji Perkuša, gdje se privode kraju radovi na betoniranju 37 parking mjesta za autobuse. Zanimalo ga je je li u nastavku planirana treća faza radova odnosno izgradnja oborinske kanalizacije, s obzirom na to da bez nje kako navodi, neće biti moguće kvalitetno asfaltirati internu prometnicu unutar parkinga zbog neriješenog odvodnjavanja oborinskih voda.

Vijećnica Božana Bevanda vratila je se na sjednicu.

Marin Radišić odgovara da je direktor JP „Broting“ prošli tjedan bio na bolovanju, te da će nakon što se vrati na posao s direktorom uskladiti i izvršiti izmjene plana javnih nabavki, uključujući i asfaltiranje s obzirom da je isto predviđeno. Istaknuo je da trenutno nije u potpunosti siguran koje su sve faze obuhvaćene (uključujući oborinsku kanalizaciju), ali da je projekt izrađen i da se radovi izvode fazno, prema stručno utvrđenom redoslijedu. Frenk Ostojić je upozorio da bi u slučaju asfaltiranja bez rješavanja oborinske odvodnje moglo doći do problema zbog velike površine i značajnih oborinskih voda što bi otežalo korištenje prostora, na što Načelnik odgovara da je project definiran te da se radovi po njemu izvode.

Drago Vasilj je upozorio da još uvijek nije dobio odgovor na ranije vijećničko pitanje vezano za prometni znak kod Namexa, te je postavio novo pitanje koje se odnosi na oštećeni turistički putokazni znak koji je već dulje vrijeme od šestog mjeseca prošle godine pao i nije vraćen u ispravan položaj. Istaknuo je kako znak koji upućuje na više pravaca (Majčino selo, Podbrdo, policija, crkva i dr.), ostavlja loš dojam na hodočasnike i posjetitelje odnosno kada će se isti sanirati. Također je ukazao na problem komunalne čistoće, navodeći da je s početkom sezone povećana količina otpada na nogostupima te je izrazio nezadovoljstvo što prema njegovim saznanjima, još uvijek nije zabilježena niti jedna prekršajna prijava za neodgovorno odlaganje otpada. Dodatno je upozorio na problem blata na cestama koje nastaje izlaskom kamiona s gradilišta što predstavlja i sigurnosni i estetski problem posebno na relaciji od pošte do Bumeranga. Marin Radišić odgovara da će provjeriti situaciju sa znakom, istaknuvši da ga JP „Broting“ nije postavljalo, već da je riječ o turističkoj signalizaciji koju je postavila druga tvrtka u okviru projekta Turističke zajednice. Naveo je da će ipak provjeriti mogućnost da se znak sanira i vrati u funkciju, iako formalno nije u nadležnosti „Brotinga“. Referirajući se na upit glede neodgovornog odlaganja otpada smeća na trotoarima ukazuje na sljedeću točku dnevnog reda koju će obrazlagati direktor JP Broćanac pa se on može očitovati.

Danijel Čavar je postavlja upit glede uređenja mjesta pogibije iza Duhanske stanice u Čitluku, posvećenog Niki Margeti iz 1992. godine. Pohvalio je inicijativu da se obilježe mjesta stradanja svih žrtava Domovinskog rata te je zatražio informaciju o očekivanom završetku radova. Ivica Jerkić je odgovorio kako je inicijativa pokrenuta ranije od strane obitelji te da je u međuvremenu prihvaćen idejni projekt. Naveo je da je izvođač kamenoklesar iz Međugorja, zadužen za realizaciju radova te da bi sve trebalo biti završeno do 8. svibnja u povodu godišnjice stradanja

Jure Džida je postavio pitanje Načelniku vezano za prometnu situaciju u Čitluku istaknuvši da se u posljednje vrijeme rade izmjene u prometu poput kružnih tokova i zatvaranja pojedinih ulica, čime se prema njegovom mišljenju dobiva jasnija prometna struktura grada međutim ističe problem pristupnog puta prema Markovcu, koji je već više puta isticao kao prioritet te je ukazao na značajan broj korisnika i stanovnika koji svakodnevno koriste taj pravac. Smatra da je nužno što prije riješiti taj pravac kako bi se poboljšala povezanost naselja s glavnom cestom te pita u kojoj je to fazi. Također postavlja upit o statusu planirane obilaznice, istaknuvši da bi bez nje promet u Čitluku mogao postati dodatno opterećen, osobito u turističkoj sezoni. Naglasio je da su postojeće prometne intervencije korisne, ali da ne rješavaju problem u cijelosti ako ne postoji alternativa za tranzitni promet. Zaključio je da je potrebno pokrenuti konkretne korake, uključujući eventualno usvajanje idejnog rješenja i početak realizacije trase, kako bi se dugoročno rasteretio promet kroz središte Čitluka. Marin Radišić je naveo da se trenutno paralelno radi na više projekata cestovne infrastrukture, u suradnji Općine, Ministarstva prometa i veza HNŽ-a te JP Ceste Federacije BiH. Naveo je da se neće čekati završetak radova oko izgradnjekružnih tokova kako bi se krenulo s radovima na Markovcu. Pojasnio je da je jutros razgovarao s inženjerom iz tvrtke KTM–Brina d.o.o., koja bi trebala započeti s izvođenjem radova iako su trebali početi već prošli tjedan. Dodao je da se prije Uskrsa neće raditi kod zgrada, nego na području Garišta, dok bi se nakon Uskrsa nastavili radovi kod zgrada i na Markovcu. Istaknuo je da je preostalo oko milijun i nešto tisuća KM ugovorenih radova te izrazio očekivanje da će Markovac biti završen prije završetka radova na kružnim tokovima. Referira se na obilaznicu te pojašnjava da je za obilaznicu već izrađeno idejno rješenje te da je trasa definirana i dostupna u nadležnoj službi. Istaknuo je kako je sljedeći korak izrada idejnog i glavnog projekta. Naveo je da će se pokušati angažirati JP Ceste Federacije BiH d.o.o. za izradu projektne dokumentacije, budući da se radi o značajnom i financijski zahtjevnom projektu. Naglasio je da je važno imati gotov projekt kako bi se moglo planirati daljnje aktivnosti i osiguravanje sredstava. Dodao je da je razmatrano više varijanti trase, a da je odabrana ona koja je ocijenjena kao najprikladnija, te pozvao zainteresirane da u službi mogu pogledati usvojeno idejno rješenje. Jure Džida je upitao tko je odabrao trasu obilaznice, uz napomenu da smatra kako je trebalo osigurati javnu dostupnost informacija o izboru rješenja. Marin Radišić je odgovorio da je služba bila u kontinuiranoj komunikaciji s JP Ceste Federacije BiH d.o.o., te da su razmatrane varijante trase birane prema kriterijima najmanjih troškova i minimalne potrebe za eksproprijacijom. Ponovio je da se svi materijali i odabrana varijanta mogu pogledati u nadležnoj službi

Ivica Jerkić je nadodao kako je na podlozi Prednacrtu Prostornog plana već ucrtana trasa obilaznice, čime je prostor kroz koji bi trebala prolaziti planski zaštićen i definiran u dokumentu.

Mario Milićević pita je li u prethodno nabrojanim projektima predviđena i sanacija Sutivana, na što Načelnik potvrdno odgovara.

Mario Milićević je postavio i drugo pitanje, koje se odnosi na građevinski otpad s lokacije Duhanske stanice, o kojem se ponovno pojavljuju informacije u javnosti uključujući navode o prisutnosti azbesta. Zanimalo ga je je li cijeli slučaj u međuvremenu riješen i smatra li se završenim. Marin Radišić je odgovorio kako se tema građevinskog otpada s Duhanske stanice ponovno aktualizira iako je prema njegovim riječima već ranije obrađena i medijski preuveličana. Istaknuo je da je Općina zaprimila rješenje Ministarstva trgovine, turizma i zaštite okoliša HNŽ-a kojim se obustavlja inspekcijski postupak, budući da inspekcijskim obilaskom nisu utvrđene činjenice koje bi predstavljale osnovu za daljnje postupanje. Naglasio je da smatra kako je time slučaj zaključen, te je izrazio stav da su ranije objave u medijima djelomično širile dezinformacije koje su mogle uznemiriti javnost, osobito s obzirom na tvrdnje o prisutnosti kancerogenog otpada u centru Međugorja tijekom turističke sezone.

Ivan Kordić je upozorio na problem povećanja brzine vozila kroz naselje Blizanci, posebno uoči toplijeg razdoblja kada je veći broj djece i pješaka na cestama. Istaknuo je da se kroz naselje svakodnevno vozi velikim brzinama bez adekvatne kontrole, te je pitao ima li Novosti oko postavljanja novih radara za kontrolu brzine. Marin Radišić je odgovorio da je nabava radara bila planirana u okviru javnih nabava te da su se određene stvari dodatno provjeravale. Naveo je kako se očekuje da će u tekućem tjednu biti objavljen natječaj za nabavu i postavljanje radara i pripadajućih kućišta. Izrazio je očekivanje da će se postupak brzo okončati te da će postavljanje radara doprinijeti smanjenju brzine i povećanju sigurnosti u prometu.

Dragan Kozina se osvrće na postavljanje radara u Međugorju ističući da se o tome govori već nekoliko godina bez konkretnih rezultata. Naglasio je da se promet dodatno intenzivirao posebno dolaskom toplijeg vremena i povećanim brojem motociklista, te izražava nezadovoljstvo izostankom mjera kontrole brzine i pita ima li glede toga ikakvih novosti. Također se osvrnuo na pitanje građevinskog otpada s lokacije Duhanske stanice navodeći da prema njegovim saznanjima slučaj nije u potpunosti zaključen. Navede da postoje raniji nalazi inspekcije koji su kako tvrdi ukazivali na prisutnost azbestnih materijala, te izrazio sumnju u konačne zaključke postupka. Naglasio je razliku između formalnih odluka i stvarnog stanja na terenu pozivajući da se u razmatranju ovog pitanja uzmu u obzir konkretne činjenice. Zaključno je izrazio stav da je važno suočiti se s realnim stanjem i odgovorno pristupiti rješavanju problema. Marin Radišić je odgovorio kako je vezano za radare u tijeku sačinjavanje konačne specifikacije za nabavu radara i kućišta nakon čega će se raspisati natječaj u suradnji s policijom i mjesnim zajednicama. Dodao je da su lokacije već ranije definirane te očekuje da će postupak uskoro biti završen i da će radari biti postavljeni. U vezi azbesta ponovio je da je Općina zaprimila rješenje nadležnog ministarstva kojim se obustavlja postupak te naveo da može na sljedećoj sjednici dostaviti dokument vijećnicima na uvid. Istaknuo je da nije ulazio u detaljnu analizu već da se Općina vodi stavovima struke i važećim zakonskim propisima. Dodao je i da postoje objekti na području općine s materijalima koji sadrže azbest poput starijih krovova, ali je naglasio da je ključno pitanje u kojim količinama i pod kojim uvjetima oni predstavljaju opasnost. Zaključno je istaknuo potrebu izbjegavanja nagađanja te oslanjanje na službene nalaze i propise.

Dragan Kozina je istaknuo da su u vezi s predmetnim slučajem postojala različita stručna mišljenja pri čemu je jedno negiralo, a drugo potvrđivalo prisutnost azbesta naglasivši da iza tog drugog mišljenja stoje stručne osobe. Upozorio je na ozbiljnost problematike azbesta navodeći primjer zgrade Vjesnika u Zagrebu gdje su radovi uklanjanja zaustavljeni zbog sumnje na prisutnost materijala koji sadrže azbest, što dodatno pokazuje razinu opreza potrebnu u takvim situacijama. Izrazio je zabrinutost zbog mogućnosti da je građevinski materijal, za koji tvrdi da potječe od samljevenog otpada koji sadrži azbest, korišten u značajnim količinama te je doveo u pitanje motive i interese onih koji tvrde da azbest nije prisutan. Zaključno je naglasio važnost opreza, transparentnosti i oslanjanja na pouzdane stručne nalaze u rješavanju ovakvih pitanja.

Frenk Ostojić je postavio pitanje Načelniku vezano za završetak radova na izgradnji javnog WC-a u Podbrdu. Naveo je da je objekt gotovo završen te da je ispred izveden nogostup s ivičnjacima. Međutim, ukazao je na problem pristupa za osobe s invaliditetom istaknuvši da iako objekt sadrži prilagođen sanitarni čvor, nije osiguran odgovarajući prilaz jer nogostup nije spušten na razinu kolnika. Pita može li se u suradnji sa strukom i nadležnima razmotriti mogućnost dodatne prilagodbe kako bi se osobama s poteškoćama u kretanju omogućio nesmetan i siguran pristup objektu. Marin Radišić je potvrdio da je izgradnja javnog WC-a u Podbrdu pri samom završetku, navodeći da su u proteklom tjednu završeni priključci struje te testirani uređaji, uključujući klimatizaciju. Prema informacijama izvođača, objekt bi trebao biti u funkciji u sljedećim danima. Dodao je da su poduzeti koraci za organizaciju održavanja objekta, uključujući kontakt s predstavnicima mjesne zajednice radi pronalaska osobe koja bi upravljala objektom. U vezi s primjedbom o pristupu za osobe s invaliditetom, naveo je da nije siguran je li to bilo predviđeno projektom, ali da će provjeriti te ukoliko nije razmotriti mogućnost dodatne prilagodbe kako bi se osigurao adekvatan pristup, s obzirom da je unutar objekta predviđen sanitarni čvor za osobe s invaliditetom

Zaključena je rasprava.

Zaključena je druga točka dnevnog reda.

Ad. 3. Razmatranje Izvješća o radu Žalbenog vijeća Općinskog vijeća Čitluk za 2025. godinu;

Izvješće je obrazložila gospođa Martina Primorac, član Žalbenog vijeća Općinskog vijeća Čitluk. Otvorena je rasprava.

Drago Vasilj je zatražio informaciju o trajanju upravnog spora pred sudom, odnosno koliko u praksi traje postupak od njegovog pokretanja do završetka. Martina Primorac je pojasnila kako se radi o postupku pred županijskim sudom u Mostaru te istaknula da takvi predmeti u pravilu traju minimalno dvije godine, prvenstveno zbog opterećenosti suda velikim brojem predmeta. Na upit o njezinom mišljenju o tome, odgovara da je spomenuto obrađivala i u svom doktorskom radu. Naglasila je da pravo na pravično suđenje ne bi smjelo biti ugroženo duljinom trajanja postupka, ali da na to u praksi nije moguće značajnije utjecati, naglašavajući činjenicu da su sudovi doista preopterećeni, ali je također navela da se u radu često stavlja naglasak na ispunjavanje propisanih normi, umjesto na kvalitetnije i učinkovitije rješavanje većeg broja predmeta.

Zaključena je rasprava. *Izvješće je dato na glasovanje te je usvojeno jednoglasno.*

Zaključena je treća točka dnevnog reda.

Ad. 4. Prijedlog Odluke o usvajanju ostvarenja Proračuna Općine Čitluk u 2025. godini;

Prijedlog je obrazložila pomoćnica Načelnika općine Čitluk, gospođa Mirjana Klepić.

Vijećnici Jure Džida, Tihomir Prusina, Ozana Medić i Božana Bevanda izašli su sa sjednice.

Otvorena je rasprava. Nije bilo prijava za raspravu te je ista zaključena. *Prijedlog je dat na glasovanje te je usvojen jednoglasno.* Zaključena je četvrta točka dnevnog reda.

Ad.5. Prijedlog Odluke o kreditnom zaduženju;

Prijedlog je obrazložio Načelnik Općine Čitluk, gospodin Marin Radišić.

Vijećnik Jure Džida vratio je se na sjednicu.

Otvorena je rasprava.

Frenk Ostojić je postavio pitanje vezano za kamatnu stopu navedenu u članku 2., Odluke gdje se spominje šestomjesečni EURIBOR uz fiksnu maržu, istaknuvši kako nije jasno koliki je njezin iznos te postoji li razlog zašto nije preciziran. Mirjana Klepić je objasnila kako se EURIBOR usklađuje svakih šest mjeseci, dok će fiksna marža biti poznata tek nakon što se raspodijele ukupna kreditna sredstva koja su dodijeljena Bosni i Hercegovini u iznosu od 50 milijuna eura kada će biti moguće izračunati i utvrditi konačnu visinu marže. Naglasila je da se radi o vrlo povoljnom kreditnom aranžmanu, usporedivom s ranijim kreditima Svjetske banke te da bez obzira na visinu fiksne marže ona neće biti značajna i kredit će i dalje predstavljati jednu od najpovoljnijih opcija na tržištu. Na dodatni upit vijećnika Ostojića o postojanju garancija i mogućnosti da marža bude previsoka, odgovorila je kako ne postoje formalne garancije u tom smislu, ali je istaknula da ne postoji realna mogućnost da marža bude prekomjerna.

Zaključena je rasprava. *Prijedlog je dat na glasovanje te je usvojen sa 20 glasa „za“ i 1 „suzdržan“ glas.* Zaključena je peta točka dnevnog reda.

Ad. 6. Prijedlog Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o regulaciji prometa na području naseljenih mjesta Međugorje i Bijakovići;

Prijedlog je obrazložila Tajnica Općinskog vijeća, gospođa Antonela Odak.

Vijećnici Ozana Medić, Tihomir Prusina i Božana Bevanda vratili su se na sjednicu.

Otvorena je rasprava.

Frenk Ostojić je iznio komentar vezan za zahtjev upućen Načelniku sa sjednice Vijeća Mjesne zajednice Bijakovići kojim se tražilo iznalaženje rješenja za mještane zaselka Podbrdo. Pojasnio je kako prema važećoj regulaciji prometa, mještani moraju obilaziti dužom rutom preko Križevca, Čilića i Šege kako bi došli do svojih objekata što im predstavlja poteškoću. Istaknuo je da su mještani Podbrda izrazili nezadovoljstvo postojećim stanjem te predložili određena rješenja za olakšanje prometovanja. Naveo je kako će predloženo rješenje podržati, ali isključivo zbog dijela mještana koji ga zagovaraju, naglasivši pritom da postoji i značajan broj onih koji su zadovoljni trenutnom regulacijom prometa. Dodao je kako je važno istaknuti da stavovi mještana nisu jedinstveni te da nisu svi tražili izmjene, a i sam izražava određenu sumnju u uspješnost predloženog rješenja, navodeći mogućnost ponovnog pojavljivanja prometnih zastoja, poteškoća, buke i neprimjerenog ponašanja u prometu, kao što je to bio slučaj ranije. Zaključno je istaknuo da će se pokušati s predloženim rješenjem te da će se njegovi učinci vidjeti u budućnosti.

Ivica Jerkić napominje da je predloženo bio prijedlog Vijeća mjesne zajednice Bijakovići.

Zaključena je rasprava. *Prijedlog je dat na glasovanje te je usvojen jednoglasno.* Zaključena je šesta točka dnevnog reda.

Ad. 7. Prijedlog Odluke o preuzimanju troškova plaćanja javne rasvjete;

Prijedlog je obrazložila Tajnica Općinskog vijeća, gospođa Antonela Odak. Otvorena je rasprava. Nije bilo prijava za raspravu te je ista zaključena. *Prijedlog je dat na glasovanje te je usvojen jednoglasno.* Zaključena je sedma točka dnevnog reda.

Ad. 8. Prijedlog Odluke o davanju prethodne suglasnosti na Odluku o cijeni vode za druge općine, gradove i/ili njihova javna poduzeća, koju vodu sa vodoopskrbnog sustava općine Čitluk preuzimaju preko zajedničkog mjernog mjesta za cijelo naselje instaliranog na granici sa općinom Čitluk;

Prijedlog je obrazložio direktor Javnog poduzeća Broćanac d.o.o., gospodin Željko Dugandžić. Otvorena je rasprava.

Dragan Kozina je naveo kako je prilikom razmatranja odluke na Kolegiju istu pozdravio, ali je ukazao na potrebu pojašnjenja njenog obuhvata. Istaknuo je kako prema njegovim saznanjima u širem području postoje i druga naselja, uključujući Sretnice, Šurmance, Slipčiče i Miletinu. Postavio je pitanje odnosi li se predmetna odluka isključivo na područje Mostara. Željko Dugandžić je pojasnio da se odluka odnosi samo na novi dio koji se gradi.

Dragan Kozina je istaknuo kako ne želi iznositi optužbe za krađe, ali je naveo da je Općina Čitluk do sada naplaćivala potrošnju vode i održavala vodovodnu infrastrukturu uključujući sanaciju curenja i druge intervencije. Predložio je da se uspostavi jedinstven pristup za sva ostala područja, odnosno da se na ulazu u svako naselje, poput Šurmanaca, Slipčiča i Sretnica postave mjerna mjesta na granici katastarskih općina, a kao primjer navodi i Miletinu, uz napomenu da tamo može biti određenih specifičnosti, ali da bi se u ostalim navedenim naseljima takav model mogao primijeniti. Naglasio je kako smatra da je u tim područjima ranije bilo većih gubitaka i moguće neovlaštene potrošnje vode, te da je kontrola bila otežana zbog specifičnosti terena i sustava. Istaknuo je da bi se na taj način naplaćivala količina vode koja ulazi u sustav, dok bi lokalna komunalna poduzeća preuzela održavanje, vodomjere i ostalu infrastrukturu na svom području. Zaključno je naveo da bi takav model donio rasterećenje našem javnom poduzeću te bi se osigurao transparentniji i „čistiji račun” u pogledu isporuke i potrošnje vode.

Željko Dugandžić je ocijenio prijedlog Dragana Kozine dobrim te istaknuo da on u suštini nije nov, jer se o toj temi već ranije razmišljalo i djelomično postupalo u tom smjeru. Naveo je kako već postoje kontrolna mjerna mjesta u pojedinim naseljima, poput Miletine gdje je prilikom izgradnje vodovoda od Miletićanskog mosta do Tromede postavljena granica i mjerno mjesto, te da su slična mjerenja uspostavljena i na Slipčićima i Sretnicama. Pojasnio je i da je sustav vodoopskrbe u nekim područjima složen posebno zbog međusobne razmjene vode između različitih lokaliteta i općina, primjerice u slučaju Krućevića i Šurmanaca gdje postoji određeni oblik kompenzacije u opskrbi vodom. Istaknuo je kako mu prijedlog odgovara i s aspekta rada javnog poduzeća jer bi značio manju mrežu i manje troškove održavanja, ali i da su već ranije vođeni razgovori na tu temu neovisno o zahtjevima Vijeća.

Vijećnik Pero Barbarić napustio je sjednicu.

Dragan Kozina je zatražio pojašnjenje u vezi kontrolnih brojila i naplate potrošnje vode, odnosno usporedbu ulaznih količina vode i naplaćene potrošnje, kako bi se moglo utvrditi koliki su gubitci vode po pojedinim područjima. Željko Dugandžić je odgovorio kako ne može iznositi precizne podatke za sva područja u tom trenutku. Naveo je da su gubitci najmanji na Slipčićima, dok se na Sretnicama procjenjuju na oko 40%, a na Miletini oko 55%, uz napomenu da iznosi nisu točno pripremljeni te da govori okvirno bez detaljne analize podataka.

Zaključena je rasprava. *Prijedlog je dat na glasovanje te je usvojen jednoglasno.* Zaključena je osma točka dnevnog reda.

Ad. 9. Prijedlog Odluke o davanju prethodne suglasnosti o cijeni odvoza komunalnog otpada u općini Čitluk;

Prijedlog je obrazložio direktor Javnog poduzeća Broćanac d.o.o., gospodin Željko Dugandžić.

Otvorena je rasprava.

Ivica Jerkić je zatražio usporedbu u vezi s pansionima.

Željko Dugandžić je pojasnio da je riječ o dugogodišnjem i specifičnom problemu te da je glavna zamjerka to što se pansionima tijekom cijele godine obračunava ista tarifa, iako su razlike u sezoni velike. Naveo je podatke o odvozu otpada: u kolovozu oko 167 kamiona, a u siječnju 99 kamiona, pri čemu jedan kamion može odvesti oko 6–6,5 tona ili 17–20 kontejnera. Istaknuo je da je trenutno nemoguće uspostaviti potpuno pravedan sustav koji bi točno pratio količinu otpada po objektu, te da će to biti moguće tek kada svaki korisnik ima vlastitu kantu i kada se naplata bude vršila po stvarnom pražnjenju. Dodao je da Općina i komunalno poduzeće rade na tome da se do kraja godine osigura kante za sva domaćinstva i kontejnere za one koji ih žele koristiti, uz podršku iz proračuna ako bude potrebno. Naglasio je i potrebu da se pri izdavanju rješenja za rad ugostiteljskih objekata obavezno uvjetuje postojanje ugovora s komunalnim poduzećem i odgovarajućeg spremnika za otpad kako bi se uspostavio jasniji i pravedniji sustav naplate. Regulirat će se točno koliko se plaća po kontejneru, pa ako u prvom mjesecu nema kontejnera – neće biti ni plaćanja, a u sezoni primjerice u osmom mjesecu, iznos bi mogao biti i oko 250 KM, ovisno o stvarnom korištenju.

Dragan Kozina istaknuo je kako smatra da je pri sačinjavanju prijedloga korišteno pogrešno mjerilo za obračun, naglasivši da količina otpada ne ovisi o površini objekta, nego o vrsti i intenzitetu djelatnosti. Upozorio je da se ne može uspoređivati objekt iste kvadrature u atraktivnoj, frekventnoj zoni (poput središta Međugorja) s objektom iste veličine na manje prometnim lokacijama, iako su prema prijedlogu svrstani u istu kategoriju. Naveo je i primjere nelogičnosti u prijedlogu, poput izjednačavanja vrtića s Domom zdravlja ili vulkanizera s benzinskom crpkom, te otvorio pitanje zbrinjavanja specifičnog otpada, poput starih guma. Ukazao je i na problem nepropisnog odlaganja i spaljivanja otpada na deponijima, konkretno navodeći primjer u Lazinama gdje se prema njegovim riječima, otpad redovito pali u blizini kuća. Kao pravednije rješenje predložio je obračun prema stvarnom odvozu otpada, odnosno po broju pražnjenja spremnika. Smatra da bi svaki korisnik trebao imati vlastiti kontejner, a

cijena bi se određivala prema broju odvoza tijekom mjeseca, a predložio je i uvođenje sustava s čipiranim kantama (poput primjera iz Dubrovačko-neretvanske županije), gdje se naplata vrši isključivo za stvarno izvršena pražnjenja. Postavio je konkretna pitanja o cijeni pojedinačnog odvoza kontejnera zapremine 1,1 m³ te kante od 120 litara, ukoliko bi se uveo sustav naplate po pražnjenju. Uz to je upozorio na moguće probleme u naplati, osobito kod objekata s više poslovnih prostora gdje bi se računi morali izdavati pojedinačno za razliku od dosadašnjeg sustava vezanog uz račune za vodu. Zaključno je izrazio zabrinutost da bi predloženi model mogao stvoriti dodatne poteškoće u provedbi i naplati usluge

Željko Dugandžić navodi da je već ranije istaknuo da predloženi sustav nije praktičan te da ga je u postojećim okolnostima gotovo nemoguće pravilno provoditi. Naglasio je da ključni problem predstavljaju javni kontejneri, jer dok god oni postoje nije moguće utvrditi stvarnu količinu otpada po korisniku. Naveo je i primjere zloupotrebe gdje pojedinci, iako imaju vlastite kontejnere, otpad odlažu u javne kako bi smanjili vlastite troškove. Istaknuo je da su cijene odvoza već definirane – za veliki kontejner od 5 m³ iznose 150 KM po pražnjenju, a za manji 35 KM. Također je odbacio tvrdnje da komunalno poduzeće pali otpad, naglašavajući da to nije u njihovom interesu, te da oni redovito dva puta mjesečno, uklanjaju građevinski i krupni otpad s lokacija poput Lazine. Ukazao je na razmjere problema otpada u Međugorju navodeći primjer velikog broja madraca koji se godinama zbrinjavaju, što ilustrira količinu otpada koja nastaje zbog turističkih kapaciteta. Ponovio je stav da javni kontejneri u sadašnjem obliku više nisu održivi te da je nužno uvesti sustav u kojem svaki korisnik ima vlastiti spremnik i plaća prema stvarnom odvozu. Naglasio je da takav sustav zahtijeva i jaču uključenost inspekcije, policije i drugih službi kako bi se spriječilo nepropisno odlaganje otpada u prirodi. Također je upozorio da trenutno gotovo i nema prijava za komunalni nered, iako je problem očit.

Zaključno je pojasnio da je postojeći prijedlog samo privremeno rješenje, te izrazio očekivanje da će se kroz planirane projekte omogućiti uvođenje pravednijeg modela naplate do kraja godine. Taj model bi uključivao obvezne ugovore za odvoz otpada kao uvjet za dobivanje dozvola za rad, čime bi se osigurala bolja evidencija i naplata usluga. Navodi da lokacija sama po sebi ne mora nužno značiti veći broj gostiju. Naveo je primjer da netko tko se nalazi u blizini crkve ne mora imati više gostiju od nekoga tko je udaljen kilometar čime je dodatno naglasio složenost određivanja pravednog modela naplate isključivo na temelju lokacije ili površine objekta.

Dragan Kozina ponovno ističe da objekti na atraktivnijim lokacijama u pravilu bolje posluju i generiraju više otpada što bi se trebalo uzeti u obzir kod modela naplate. Naglašava da je nužno osigurati uređenu i dostupnu deponiju za kabasti i građevinski otpad (poput granja, maslina, madraca i namještaja), jer u suprotnom takav otpad završava na nepropisnim lokacijama. Pita tko bi trebao snositi trošak takvog sustava. Željko Dugandžić pojašnjava da trošak zbrinjavanja kabastog otpada već sada snosi javno poduzeće. Naveo je da je prije nekoliko mjeseci uveden organizirani sustav odvoza o čemu su građani obaviješteni putem medija i uz račune. Prema tom sustavu svaka mjesna zajednica ima određene lokacije i točno definirane dane (prvi tjedan u mjesecu) kada se kabasti otpad može odlagati, ukupno 12 puta godišnje. Međutim, istaknuo je da se tog rasporeda pridržava vrlo mali broj građana. Unatoč jasno određenim terminima i lokacijama (primjerice u Međugorju na Perkuši i putu Dubrave) i dalje se odlaže otpad kada im odgovara bez obzira na pravila. Komunalno poduzeće redovito dolazi i uklanja otpad (uključujući madrace, krevete i drugi krupni materijal) u okviru postojeće cijene usluge, ali problem nastaje jer građani nastavljaju nepropisno odlagati otpad i nakon što je lokacija već očišćena.

Zaključno je naglasio da je glavni problem nedostatak discipline i sankcija – ljudi ne žele čekati predviđene termine, već otpad odlažu proizvoljno znajući da za to uglavnom neće snositi posljedice.

Marin Radišić izražava slaganje sa prethodnim izlaganjima navodeći da je najpravičniji model onaj u kojem svatko plaća odvoz otpada prema stvarno proizvedenoj količini. Naglasio je da su svi svjesni tog cilja i da bi sustav trebao ići u tom smjeru.

Pojasnio je da je odluka o komunalnoj naknadi povučena sa sjednice jer se uočilo da postojeće zone nisu adekvatno definirane te ih je potrebno doraditi, a nakon što se iste preciznije utvrde trebale bi se uzeti u obzir i kod obračuna odvoza otpada kako bi sustav bio pravedniji. Ipak, naglasio je da ni zoniranje ne može u potpunosti riješiti problem, jer dva objekta u istoj zoni mogu proizvoditi znatno različite količine otpada. Dodao je da će se pokušati kroz novi sustav zona postići određena razina pravičnosti, ali je ponovio da je jedino potpuno ispravno rješenje ono u kojem svaki korisnik ima vlastiti spremnik (kantu

ili kontejner) i plaća prema stvarnom odvozu. Također je ukazao na činjenicu da zbrinjavanje otpada nosi značajne troškove te da se oni moraju na neki način raspodijeliti među korisnicima.

Željko Dugandžić je dodatno pojasnio razmjere problema otpada, navodeći da se godišnje prikupi oko 1550 kamiona prešanog smeća, pri čemu svaki kamion prevozi između 6 i 6,5 tona, što ukupno iznosi približno 8 do 9 tisuća tona otpada godišnje. Naglasio je da značajan dio tog otpada čini materijal koji ne bi trebao završavati u komunalnom otpadu, poput građevinskog otpada, granja i sličnog.

Posebno je istaknuo problem reciklaže, navodeći da je situacija dodatno otežana jer se sekundarne sirovine poput papira i plastike trenutno gotovo uopće ne otkupljuju, a kao razlog navodi globalne poremećaje na tržištu, uključujući prestanak uvoza takvih materijala od strane Kine, što je dovelo do povećanja volumena otpada za oko 20%, jer sav taj materijal sada završava u miješanom otpadu. Zaključio je da bez snažnije podrške države sustav reciklaže teško može funkcionirati.

Kao ilustraciju naveo je primjer stakla gdje je otkupna cijena toliko niska da ne pokriva ni troškove transporta zbog čega trenutno u Bosni i Hercegovini gotovo nitko ne prikuplja staklo za reciklažu.

Odgovarajući na ranije pitanje o gumama, pojasnio je da vulkanizeri mogu kontaktirati komunalno poduzeće koje im može osigurati veliki kontejner za odlaganje guma, iako je to rjeđa praksa. Dodao je da prema njegovim saznanjima postoji određeni otkupljivač starih guma, ali nije siguran u uvjete otkupa. Procijenio je da se na području općine godišnje zamijeni nekoliko tisuća guma, no nije mogao precizno reći gdje sve one završe – dio vjerojatno u kontejnerima, dok dio možda završava na nepropisnim lokacijama ili kod privatnih otkupljivača.

Drago Vasilj istaknuo je kako je problem odvoza i naplate otpada vrlo složen te da je po njegovom mišljenju jedini potpuno pravedan model onaj u kojem se otpad stvarno mjeri (vaga) i naplaćuje prema količini kako se to već radi u nekim sredinama. Naglasio je da je takav sustav još uvijek daleko od trenutnih mogućnosti. Podsjetio je i na vlastito iskustvo plaćanja odvoza po kontejneru gdje je u ljetnim mjesecima imao i do 25–30 pražnjenja mjesečno dok je u drugim dijelovima općine taj broj znatno manji što dodatno potvrđuje nejednakosti u stvarnoj proizvodnji otpada. Analizirajući predložene cijene naveo je da one za pansione i hotele realno ne predstavljaju velik financijski teret, jer se mogu pokriti s vrlo malim brojem gostiju. Također je usporedio cijene s primjerima iz Hrvatske gdje su prema njegovim riječima, pojedinačna pražnjenja kontejnera skuplja nego u lokalnom prijedlogu. Posebno je naglasio problem loše kulture odlaganja otpada ocijenivši je izrazito niskom. Ukazao je na česte prizore otpada odloženog izvan kontejnera osobito od strane poslovnih objekata poput butika te smatra da bi takve prakse trebalo strože sankcionirati čak i višim cijenama ili kaznama. Složio se da je ključni preduvjet za pravedniji sustav ukidanje javnih kontejnera jer dok oni postoje korisnici će izbjegavati stvarno plaćanje vlastitog otpada. Također je istaknuo širi problem ekonomske održivosti, navodeći da su niske cijene usluga u turizmu i loša naplata dovele do situacije u kojoj se i osnovne obveze teško podmiruju. Na kraju je naglasio da nema primjedbi na same cijene, koje smatra realnima, ali je izrazio nezadovoljstvo kvalitetom usluge odvoza otpada. Naveo je primjere prepunih kontejnera i neodvezenog otpada, što ukazuje na nedostatne kapacitete komunalnog poduzeća. Zaključio je da su potrebna dodatna ulaganja u opremu i ljudstvo, kao i snažniji nadzor i kažnjavanje nepravilnog odlaganja otpada jer bez toga sustav ne može funkcionirati učinkovito. Drago Vasilj je istaknuo da Međugorje generira više otpada nego mnoge druge sredine zbog prirode posla koji se tamo obavlja, te naglasio potrebu pojačanog inspeksijskog nadzora. Pritom je rekao da “zaziva bijeli dim iz Općine” kojim bi se potvrdilo da je napisana barem jedna kazna za nepropisno odlaganje otpada na nogostupima i javnim površinama. Naveo je da su ranije postojali planovi da se građevinski otpad koristi za zatrpavanje rupa, ali da to nije realizirano kao i da se o mnogim stvarima raspravljalo na Odboru za prostorno uređenje i zaštitu okoliša, ali bez konkretnih rezultata, zbog čega izražava nezadovoljstvo radom odbora.

Drago Vasilj pita je li se stavka se trgovački objekti do 150 m² i preko 150 m² (120 KM i 200 KM) odnose na trgovine poput Namexa i Konzuma, na što je direktor potvrdno odgovara. Vasilj je potom komentirao da mu je nepojmljivo koliku količinu otpada takvi objekti dnevno proizvode, uz napomenu da ne želi “nabijati cijene” niti tražiti njihovo povećanje. Željko Dugandžić je odgovorio da su se pri formiranju cijena vodili i usporednim cijenama iz susjednih općina kako ne bi značajno odstupali (primjer Širokog Brijega i Ljubuškog). Naveo je da veliki trgovački centri, poput Binga često imaju vlastite kontejnere te da se odvoz obračunava po kontejneru. Istaknuo je da trenutno komunalno

poduzeće ima preko 120 ugovora s pravnim osobama za odvoz po kontejneru dok bi realno taj broj trebao biti znatno veći (500–600). Naglasio je potrebu sustavnog rješavanja problema i uputio apel da se do kraja godine pokuša osigurati da svako domaćinstvo ima vlastiti spremnik i ugovor. Dodao je da je cilj postupno uvođenje reda kroz širenje sustava po naseljima, počevši od okolnih mjesta, npr. Riješiti cijelu župu Čerin i postupno prema Međugorju uz potpisivanje ugovora i navikavanje korisnika na novi model jer bez toga kako je rekao neće biti moguće uspostaviti red u sustavu odvoza otpada.

Vijećnik Pero Radišić napustio je sjednicu.

Vijećnik Tihomir Prusina izašao je sa sjednice.

Ilija Šego je istaknuo kako se iz dosadašnjih rasprava vidi da uvijek postoje različiti interesi – oni kojima predloženi model odgovara i oni kojima ne odgovara. Naveo je primjer grupe do 60 ležajeva, gdje je kako je rekao vidljivo da objekti koji intenzivno rade i imaju puno gostiju proizvode i više otpada, dok postoje i oni koji u pojedinim mjesecima (4 - 6 mjeseci godišnje) nemaju nijednog gosta, a ipak tijekom cijele godine plaćaju istu naknadu za smeće. Ocijenio je to kao veliku nepravdu u sustavu.

Naglasio je da je postojeća odluka praktično ista kao i ona iz 2011. godine uz povećanje cijena, ali bez rješavanja ključnog problema pravednosti u odnosu između onih koji više i onih koji manje proizvode otpad. Smatra da je to jedna od glavnih “bolnih točaka” u Međugorju.

Zatim se osvrnuo na ugovore o kontejnerima, navodeći da je iz prethodnog izlaganja razumio da komunalno poduzeće ima veći broj kontejnera raspoređenih kod korisnika, te je pitao kako se takvi ugovori sklapaju – po kojoj cijeni i da li su vezani za postojeće tarife ili se radi o posebnim dogovorima. Predložio je i mogućnost da nezadovoljni korisnici preuzmu kontejnere i prijeđu na model naplate po stvarnom korištenju kako bi se testirao pravedniji sustav uz napomenu da takav model vjerojatno neće odgovarati onima koji imaju veliki broj gostiju, ali bi mogao odgovarati manjim, sezonskim objektima. Nadalje je naveo da prema njegovim informacijama, zakon o ugostiteljskoj djelatnosti omogućava sezonsko poslovanje (npr. osam mjeseci rada i četiri mjeseca mirovanja), te je postavio pitanje može li se u takvim slučajevima u skladu s rješenjem o sezonskom radu osloboditi plaćanja komunalne usluge u mjesecima kada objekt ne radi. Zaključio je pitanjem da li je takva mogućnost već predviđena u odluci (članak 7., stavak 2.) i može li se primijeniti u praksi za objekte koji imaju odobrenje za sezonsko obavljanje djelatnosti.

Vijećnik Tihomir Prusina vratio je se na sjednicu.

Željko Dugandžić ponavlja da prema njegovom mišljenju ne postoji pravičan sustav naplate dok god postoje javni kontejneri. Naglasio je da se pravednost može postići tek kada svaki korisnik ima vlastitu posudu za odlaganje otpada (kantu, vreće ili kontejner) jer ni dva objekta, pa čak ni dva slična kafića jedan pored drugog, ne proizvode jednaku količinu otpada. Istaknuo je da je jedino rješenje individualizirani sustav s vlastitim spremnicima, te naveo da postoji određeni broj slobodnih kontejnera koji se mogu dodijeliti korisnicima, uz uvjet potpisivanja ugovora i minimalno jednom tjedno pražnjenje. Naglasio je da se kontejner čija je vrijednost oko 900 KM ne može ustupiti po simboličnoj cijeni, te da mora biti jasno definiran način korištenja i pražnjenja. Također je pojasnio da je u odluci predviđena mogućnost da korisnik odjavi djelatnost (npr. kafić ili butik), te da u tom slučaju uz rješenje o prestanku rada prestaje i naplata usluge odvoza otpada za razdoblje u kojem objekt ne radi.

Drago Vasilj je u replici naglasio da mu je jedina stvar koja je prihvatljiva u cijelom sustavu uredno i redovno odvoženje otpada uz napomenu da ne želi da se smeće zadržava na ulicama, nogostupima ili ispred kuća. Istaknuo je da nije zadovoljan situacijama u kojima se otpad ponekad ne odvozi nekoliko dana što izaziva nezadovoljstvo građana i njihove upite o razlozima kašnjenja. Ponovno je otvorio pitanje dugogodišnjeg problema razlike između sezonskih i vansezonskih cijena, te je predložio da se s nezadovoljnim korisnicima sjedne i izradi konkretan i realan prijedlog koji bi se mogao razmotriti i eventualno prihvatiti. Naglasio je da se o toj temi godinama govori, ali da do sada nije napravljen konkretan iskorak u rješavanju problema.

Željko Dugandžić je nadodao da kontejneri kao javni objekti vizualno nisu prihvatljivi te da ih ni razvijenije sredine ne ostavljaju vidljivima, nego ih ukopavaju u zemlju. Istaknuo je da kontejneri po svojoj prirodi služe za otpad i da ih je teško učiniti estetski prihvatljivima na javnim površinama. Zatim se osvrnuo na cijene odvoza otpada za pansione navodeći da je dosadašnja cijena od 40 KM, kasnije 60 KM, po njegovom mišljenju niska u odnosu na današnje troškove. Naglasio je da nije realno govoriti o istoj cijeni kroz cijelu godinu posebno u objektima koji imaju izrazitu sezonalnost i veliki broj gostiju u ljetnim mjesecima. Dodao je da se radilo o prosječnim cijenama, ali da se ne može zadržati jednaka cijena i u sezoni i izvan sezone ako objekt u sezoni ostvaruje značajan promet i proizvodi puno više otpada. Zaključio je da ako objekt ne radi, tada ne treba ni plaćati, ali ako radi u punom kapacitetu, cijena mora biti prilagođena stvarnom obujmu korištenja usluge.

Ilija Šego je ukazao da u dostavljenim materijalima nema obrazloženja koje je direktor iznio tokom rasprave, te da zbog toga vijećnici nemaju pisani dokument koji bi mogli dalje prenositi građanima i na koji bi se mogli pozivati u komunikaciji s njima. Naglasio je da je važno da takva objašnjenja budu jasno navedena u materijalima. Željko Dugandžić navodi da je možda nespretno prikazano u dokumentaciji, te podsjetio da poduzeće u prethodnom razdoblju od 2 godine uopće nije slalo račune. Naglasio je da poduzeće nije, kako je rekao, "pljačkaška firma", nego da mora osigurati vlastito funkcioniranje i opstanak. Ilija Šego je na to dodao da je potrebno razumjeti i nezadovoljstvo građana, te je naveo da će mjesne zajednice dostaviti svoja mišljenja, koja odražavaju stavove i razmišljanja mještana koji nisu zadovoljni predloženim rješenjima.

Daniel Vučić navodi da neće posebno komentirati povećanje cijena, jer smatra da je poskupljenje općenito očekivano s obzirom na rast svih troškova, međutim ističe da određene stvari nisu dovoljno dobro pripremljene prije nego što se uopće ulazi u priču o promjenama. Kao primjer naveo je naselje kod kipa, uz deponiju, gdje je kontejner uklonjen prije oko godinu dana uz najavu da će biti postavljene kante. Naglasio je da se to do danas nije realiziralo, te da stanovnici u tom području nemaju ni kontejner ni kante. Dodao je da mu nije logično očekivati da će građani olako prihvatiti poskupljenje usluge, dok im istovremeno nije osigurana ni osnovna infrastruktura za odlaganje otpada, iako se deponija nalazi relativno blizu njihovih kuća. Željko Dugandžić odgovara da je kontejner iz tog naselja uklonjen na zahtjev grupe građana iz istog tog područja. Naglasio je da se u takvim situacijama često pojavljuju različiti zahtjevi stanovnika, gdje jedni žele uklanjanje, a drugi zadržavanje kontejnera. Dodao je da je u tom slučaju pronađeno privremeno alternativno rješenje, budući da se drugi kontejner nalazi oko 200 metara dalje, te da je planirano uvođenje kanti kao trajnog rješenja. Naveo je i da će to naselje biti među prvima kojima će se podijeliti kante u okviru aktualne organizacije. Daniel Vučić je na to reagirao primjedbom da je ranije rečeno kako je prioritet Čerin, dok je gosp. Dugandžić pojasnio da se u ovom trenutku zapravo kreće s rješavanjem tih naselja u tekućem tjednu.

Dragan Kozina replicira vijećniku Šegi i direktoru ističući da je problem velikih kontejnera njihova prevelika blizina naseljenim mjestima i prometnicama. Naveo je da se zbog toga događa da građani u prolazu ubacuju veće količine otpada, pa zatim na putu prema udaljenijim lokacijama (npr. Tromeda i Lazine) odlažu otpad gdje stignu. Predložio je da se kontejneri za krupni i građevinski otpad dislociraju na udaljenije lokacije, primjerice prema Vlaci ili između Cernog i Ograđenika kako bi korisnici morali koristiti vozilo za odvoz otpada, čime bi se smanjilo nepropisno odlaganje. Podsjetio je da trenutno postoje kontejneri na više lokacija (Lazine, Šurmanci, Perkuša, Brzomelj, Bijakovići), ali smatra da je problem upravo u njihovoj dostupnosti. Upozorio je i da bi, čak i u slučaju uvođenja kanti, dio građana mogao pokušati izbjeći plaćanje tako što bi pretrpavali kontejnere većim količinama otpada. Smatra da bi udaljenija lokacija otežala takvo ponašanje. Na kraju je dodao da bi ako se naplata uvede po jedinici odvoza tada sezonske i vansezonske razlike gube značaj, jer bi se plaćalo isključivo prema stvarnoj količini otpada.

Drago Vasilj smatra da je najbolje rješenje pojačati kontrolu i nadzor nad odlaganjem otpada. Predložio je da komunalni redari zajedno s komunalnom inspekcijom podnose prijave te da se sustavno provodi kontrola načina odlaganja smeća. Istaknuo je da je ranije postojala veća disciplina u postupanju s otpadom, navodeći primjer da se u pansionima čak i kuhinjski otpad morao pravilno pripremiti prije odlaganja dok danas dolazi do nekontroliranog bacanja otpada. Naglasio je da je problem i nedostatak

prijava i sankcija te da bi u rješavanje problema trebali biti uključeni komunalni redari, inspekcija i policija, jer bez pojačanog nadzora neće biti moguće uspostaviti red u sustavu odlaganja otpada

Jure Džida je naveo da je u raspravi već rečeno gotovo sve što se tiče problema odvoza i naplate otpada. Rezimira da je u razdoblju koje slijedi planirana nabavka kanti te uvođenje naplate po kontejneru kao jedino dugoročno rješenje. Istaknuo je da je do tada potrebno tražiti prijelazna rješenja i “snalaziti se” kako bi se postojeći problemi u sustavu ublažili dok se novi model ne implementira.

Ivica Jerkić je istaknuo da se radi o vrlo ozbiljnoj temi te zahvalio sudionicima na razini i objektivnosti rasprave, naglasivši i lokalni značaj problema. Naveo je da je prema izlaganju direktora jasno kako poduzeće u nastavku ne može funkcionirati s postojećim troškovima te da je plan da se do kraja godine, ukoliko se ispune određeni uvjeti, prijeđe na sustav u kojem bi se odvoz otpada mjerio i naplaćivao po kantama.

Zaključena je rasprava. *Prijedlog je dat na glasovanje te je usvojen sa 21 glasa „za“ i 1 „suzdržan“ glas.* Zaključena je deveta točka dnevnog reda.

Ad. 10. Prijedlog Zaključka i davanju prethodne suglasnosti na Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu Jedinstvenog općinskog tijela uprave i stručnih službi općine Čitluk;

Prijedlog je obrazložila Tajnica Općinskog vijeća, gospođa Antonela Odak. Otvorena je rasprava. Nije bilo prijava za raspravu te je ista zaključena. *Prijedlog je dat na glasovanje te je usvojen jednoglasno.* Zaključena je deseta točka dnevnog reda.

Ad. 11. Prijedlog Zaključka o prihvaćanju vijećničke inicijative;

Prijedlog je obrazložila Tajnica Općinskog vijeća, gospođa Antonela Odak. Otvorena je rasprava.

Dragan Kozina je istaknuo kako smatra da je riječ o prvoj inicijativi koja je barem djelomično, prihvaćena i od oporbe te je izrazio zadovoljstvo što je došlo do njenog odobravanja. U nastavku je naveo kako je na Kolegiju već iznio ozbiljniji prijedlog, odnosno da bi bilo važno kontaktirati obitelji osoba koje su stradale te ih uključiti u sve aktivnosti vezane uz izgradnju i uređenje spomenika, odnosno spomen-obilježja. Naglasio je da bi se sve aktivnosti trebale odvijati u dogovoru s obiteljima kako bi one bile pravovremeno informirane i uključene u proces.

Antonela Odak je naknadno pojasnila da se predloženim zaključkom ovlašćuje Općinska služba za društvene djelatnosti, opću upravu i branitelje da provede sve predviđene aktivnosti vezane uz predmetno spomen-obilježje, uključujući i prijedlog vijećnika Kozine.

Ivica Jerkić je naveo kako je u vezi s predmetnom temom već uspostavio kontakt s jednom od obitelji, konkretno sa Stankom Kikašom, čiji je stric u pitanju. Istaknuo je da je s njim posjetio lokaciju i na terenu se upoznao s mjestom događaja.

Jure Džida je komentirao da se radi o prvoj inicijativi vijećnika Dragana Kozine koja je nakon dugog niza godina njegovog vijećničkog rada, prihvaćena, te mu je čestitao na tome.

Ana Šego naglašava činjenicu da se radi o zajedničkoj inicijativi, ističući da je riječ o zajedničkom radu i angažmanu, a što vijećnik Kozina i potvrđuje.

Zaključena je rasprava. *Prijedlog je dat na glasovanje te je usvojen jednoglasno.* Zaključena je jedanaesta točka dnevnog reda.

Ad.12. Prijedlozi za rješavanje pitanja ispred Općinske službe za prostorno uređenje, imovinsko-pravne poslove i katastar zemljišta;

Prijedloge je obrazložio Franimir Pervan, Pomoćnik Općinskog načelnika za geodetske i imovinsko – pravne poslove. Otvorena je rasprava.

a) Prijedlog odluke o usvajanju Prednacrtu Prostornog Plana općine Čitluk za razdoblje od 2023. do 2033. godine;

Otvorena je rasprava.

Vijećnik Danijel Čavar napustio je sjednicu.

Dragan Kozina je navodi da je na Kolegiju tražio da se pripremi pregledna, vizualna karta ili mapa cijelog područja Općine kako bi se lakše mogle sagledati namjene prostora u prednacrtu. Ivica Jerkić je pojasnio kako je na Kolegiju bilo rečeno da bi takav materijal bio vrlo opsežan, s obzirom na količinu sadržaja koji bi obuhvatio cijeli prostor. Vijećnik Kozina dodaje da se takav materijal može i smanjiti ili prilagoditi, te je naglasio kako mu dostavljeni materijali nisu bili tehnički dostupni za otvaranje. Smatra da bi bilo korisno imati preglednu kartu, kako bi se i vijećnici i građani mogli lakše orijentirati i dati konkretne komentare, primjerice za pojedine parcele ili dijelove općine. Zaključio je da iako se radi o prednacrtu, smatra da bi bilo vrlo korisno da se sličan pregledni materijal postavi i na oglasnu ploču Općine kako bi bio dostupan građanima tijekom javne rasprave i omogućio bolji uvid u planirane namjene prostora.

Franimir Pervan je naveo da je služba otvorena svakim radnim danom od 07:00 do 15:00 sati te poziva vijećnike da ukoliko imaju potrebu za dodatnim pojašnjenjima ili informacijama dođu u navedeno radno vrijeme kako bi im služba mogla dati tražene potrebne podatke.

Vijećnik Dragan Kozina napustio je sjednicu.

Drago Vasilj je iznio kako je na temelju iskustava iz izrade Urbanističkog plana Međugorja i Bijakovića, ranije ukazivao na određene probleme koje smatra važnima za rješavanje u postupku izrade Prostornog plana. Naveo je da se radi o novijim ulicama koje su u posljednjih nekoliko godina proširene i formirane, ali koje nisu ucrtane u Prostornom planu u segmentu prometa. Istaknuo je da bi to moglo imati značajan utjecaj na planiranje i prenamjenu prostora posebno u kontekstu prelaska iz poljoprivrednog u građevinsko zemljište. Pojasnio je da je o tome razgovarao i s ravnateljem službe, te smatra da bi te ulice trebalo ucrtati u plan, budući da su službe upoznate s njihovim točnim lokacijama. Također je naglasio važnost da se sve inicijative mještana detaljno razmotre te da služba za svaku inicijativu izradi jasno mišljenje bilo pozitivno ili negativno i dostavi ga izrađivaču plana. Osvrnuo se i na studiju prometa Međugorja i Bijakovića, te upitao može li se njezina prva faza implementirati u Prostorni plan uz napomenu da bi u tom slučaju bilo potrebno nastaviti i s drugom fazom studije. Na kraju je podržao ranije prijedloge o dostupnosti planskih materijala građanima, istaknuvši da bi mape trebale biti što preglednije i dostupne u mjesnim zajednicama ili drugim prikladnim prostorima kako bi građani mogli lakše sudjelovati u javnoj raspravi. Također je naglasio da je važno rasteretiti službe, ali istovremeno osigurati kvalitetnu i transparentnu komunikaciju s građanima.

Frenk Ostojić pita je li javna rasprava počinje usvajanjem Prednacrtu Prostornog plana, na što Franimir Pervan odgovara danom objavljivanja u Službenom glasilu, te da nakon Uskrsa službeno biti objavljen javni poziv u trajanju od 60 dana kada će se moći dostavljati prijedlozi i primjedbe.

Zaključena je rasprava. Prijedlog je dat na glasovanje te je usvojen jednoglasno.

b) Prijedlog odluke o utvrđivanju javnog interesa;

Otvorena je rasprava.

Marin Radišić komentira da su se stekli uvjeti za konačno rješavanje dugogodišnjeg problema s obzirom da je do pokušaja rješavanja istoga bilo i prije 15 godina, te upućuje iskrene zahvale bivšem predsjedniku mjesne zajednice i sadašnjem vijećniku Dragi Vasilju, kao i aktualnom predsjedniku mjesne zajednice Mariju Vasilju te vijećniku Iliji Šegi, koji je donio procjenu vrijednosti nekretnine od

ovlaštenog vještaka. Dalje je naveo kako su kroz više razgovora članovi obitelji Vasilj kontaktirali svoju rodbinu u SAD-u, dok je nadležna služba stupila u kontakt s vlasnikom Peharom, od kojeg je također potrebno otkupiti dio zemljišta. Istaknuo je da ovo predstavlja pravni početak rješavanja problema te da se očekuje sporazumno okončanje, a čime će se omogućiti normalno odvijanje prometa na toj dionici, na zadovoljstvo lokalnog stanovništva i brojnih hodočasnika koji posjećuju Međugorje. Dragan Kozina izražava nadu da i u drugim dijelovima općine postoje dobra volja i razumijevanje za rješavanje sličnih pitanja posebice se osvrćući na područje Ograđenika, Hamzića i Dragićine naglašavajući činjenicu da je problem u Međugorju riješen zahvaljujući dobroj volji lokalnih ljudi.

Zaključena je rasprava. *Prijedlog je dat na glasovanje te je usvojen jednoglasno.*

- c) Prijedlog odluke o načinu i uvjetima raspolaganja nekretnine u vlasništvu općine Čitluk na lokalitetu „DONJA DUBRAVA“ K.O. Međugorje, a označene su kao k.č. 17/80, površine 4063 m²; k.č. 17/81, površine 4056 m²; k.č. 17/84, površine 4149 m²;**

Otvorena je rasprava. Nije bilo prijava za raspravu te je ista zaključena. *Prijedlog je dat na glasovanje te je usvojen jednoglasno.*

- d) Prijedlog rješenja kojim se utvrđuje pravo vlasništva u korist Anđelka (Nikole) Šarac iz Služnja;**

Otvorena je rasprava. Nije bilo prijava za raspravu te je ista zaključena. *Prijedlog je dat na glasovanje te je usvojen jednoglasno.*

- e) Prijedlog rješenja kojim se utvrđuje pravo vlasništva u korist Milenka (Joze) Gagro iz Međugorja;**

Otvorena je rasprava. Nije bilo prijava za raspravu te je ista zaključena. *Prijedlog je dat na glasovanje te je usvojen jednoglasno.*

- f) Prijedlog rješenja kojim se utvrđuje pravo vlasništva u korist Marije (Milenka) Buntić iz Međugorja;**

Otvorena je rasprava. Nije bilo prijava za raspravu te je ista zaključena. *Prijedlog je dat na glasovanje te je usvojen jednoglasno.*

- g) Prijedlog rješenja kojim se utvrđuje pravo vlasništva u korist Marijana (Mate) Zelenika iz G.V. Ograđenika;**

Otvorena je rasprava. Nije bilo prijava za raspravu te je ista zaključena. *Prijedlog je dat na glasovanje te je usvojen jednoglasno.*

- h) Prijedlog zaključka o ispravci rješenja o utvrđivanju prava vlasništva u korist Marijana (Stanka) Barbarić iz Čitluka;**

Otvorena je rasprava. Nije bilo prijava za raspravu te je ista zaključena. *Prijedlog je dat na glasovanje te je usvojen jednoglasno.*

Zaključena je dvanaesta točka dnevnog reda.

Ad. 13. Razno (Odluka o usvajanju Dokumenta okvirnog proračuna Općine Čitluk za razdoblje 2027.-2029.).

Antonela Odak je istaknula kako su vijećnici među materijalima zaprimili Dokument okvirnog proračuna Općine Čitluk za razdoblje 2027.–2029. Godine (DOP). Navela je da je izrada tog dokumenta

predviđena člankom 18. Zakona o proračunu Federacije Bosne i Hercegovine, te da je pripremljen u skladu s obrascima i instrukcijama nadležnih tijela. Naglasila je kako se navedeni dokument dostavlja vijećnicima isključivo na znanje, budući da se radi o aktu kojeg donosi načelnik općine.

U daljnjoj raspravi Ivica Jerkić podsjeća na dogovor glede zajedničke posjete Brdu ukazanja nakon čega bi uslijedila posjeta Marijinim rukama. Doris Vlašić predlaže termin okupljanja u 17:00 sati kod Plavog križa.

Frenk Ostojić je pozvao Načelnika da uputi obavijest, odnosno zamolbu policiji, s obzirom na početak jednosmjerne regulacije prometa od 1. travnja, uz uvažavanje usvojenih izmjena, ističući potrebu za aktivnijim uključivanjem policije u regulaciju prometa kao i dosljedno sankcioniranje prekršitelja. Naglasio je kako se očekuje da će dio mještana, ali i vozača iz drugih sredina, nastaviti koristiti predmetnu ulicu suprotno pravilima zbog čega je važno pojačati nadzor i provedbu prometnih mjera.

Zaključena je 13. točka dnevnog reda.

Zaključena je 16. redovita sjednica.

Sjednica je završena u 13³⁹ sati.

Sjednica je tonski snimana.

Tajnik Vijeća:

Antonela Odak, mag. iur.

Predsjednik Vijeća:

Ivica Jerkić, dipl. nov.